

M O N I T O R

Vybrané hospodářské, měnové a sociální ukazatele

5 - 2008

Parlament České republiky
Kancelář Poslanecké sněmovny
Parlamentní institut

O B S A H

<u>ČTVRTLETNĚ SLEDOVANÉ UKAZATELE – 1. ČTVRTLETÍ 2008</u>	3
<u>Nezaměstnanost v ČR</u>	4
<u>Průměrné hrubé měsíční nominální mzdy v České republice</u>	4
<u>Bytová výstavba</u>	5
<u>MĚSÍČNĚ SLEDOVANÉ UKAZATELE – KVĚTEN 2008</u>	6
<u>Index spotřebitelských cen</u>	6
<u>Index průmyslové produkce</u>	6
<u>Stavebnictví</u>	7
<u>Indexy cen dovozu a vývozu zboží v ČR</u>	7
<u>Zahraniční obchod v jednotlivých měsících</u>	8
<u>METODICKÁ POZNÁMKA</u>	9

Zdroj dat: Český statistický úřad, <http://www.czso.cz> (stav k 14. 7. 2008)

Čtvrtletně sledované ukazatele – 1. čtvrtletí 2008

čtvrtletní odhad	1. čtvrtletí 2008 (sezónně očištěno)			
	běžné ceny		stále ceny	
	v mil. Kč	v % (1. čtvrtletí 2007= 100)		v % (4. čtvrtletí 2007 = 100)
Hrubý domácí produkt celkem	935 179	108,8	105,3	100,9
Výdaje na konečnou spotřebu	632 896	107,4	102,1	100,2
domácností	446 158	109,8	102,9	100,8
vládních institucí	179 986	102,2	100,7	98,7
neziskových institucí	6 752	103,3	96,8	97,6
Tvorba hrubého kapitálu	250 729	109,2	107,1	105,7
Bilance zahraničního obchodu	x	x	x	x
vývoz	749 263	108,9	113,8	104,9
dovoz	697 709	107,9	112,1	106,2

Nezaměstnanost v ČR

	průměrný počet osob	změna proti 1. čtvrtletí 2007	míra podle metodiky ILO ^{*)}	změna proti 1. čtvrtletí 2007
	<i>v tisících</i>	<i>v tisících</i>	<i>v %</i>	<i>procentní bod</i>
Celkem	243,8	-67,5	4,7	-1,3
z toho ženy	134,5	-37,3	x	x
z toho muži	109,3	-30,2	x	x
Dlouhodobá nezaměstnanost				
1 rok a více	123,2	-46,5	x	x
4 roky a více	46,6	-11,5	x	x

*) Za nezaměstnané jsou podle definice Mezinárodní organizace práce (ILO) považovány osoby, které v referenčním období neměly žádné zaměstnání, neodpracovaly ani jednu hodinu za mzdu nebo odměnu a aktivně hledaly práci, do které by byly schopny nastoupit nejpozději do dvou týdnů. Definice nezaměstnaných podle ILO se liší od definice uchazečů o zaměstnání registrovaných na úřadech práce. Míra registrované nezaměstnanosti MPSV dosáhla ve 1. čtvrtletí roku 2008 hodnoty 6,0 %, tj. o 1,7 procentního bodu méně než před rokem.

Průměrné hrubé měsíční nominální mzdy v České republice

	1. čtvrtletí 2008		
	<i>v Kč</i>	přírůstek proti 1. čtvrtletí 2007	
		<i>v Kč</i>	<i>v %</i>
ČR celkem	22 531	2 120	10,4
podnikatelská sféra	23 174	2 512	12,2
nepodnikatelská sféra	20 204	678	3,5

Bytová výstavba

	1. čtvrtletí		index 2008/2007, v %
	2007	2008	
zahájené byty	9 165	9 570	104,4
dokončené byty	8 337	9 158	109,8
rozestavěné byty (k 31. 3. sledovaného roku)	169 653	171 383	101,0

Měsíčně sledované ukazatele – květen 2008

Index spotřebitelských cen

	předchozí měsíc = 100	Stejné období předchozího roku = 100			Průměr roku 2005 = 100	Míra inflace*)
		březen	duben	květen		
květen 2008	100,5	107,1	106,8	106,8	112,2	105,0

*) Podíl průměrů bazických indexů (prosinec 2005 = 100) za posledních 12 měsíců a předchozích 12 měsíců

Index průmyslové produkce

	index průmyslové produkce, sezónně neočištěný (stejné období předchozího roku = 100)					
	březen p)	duben p)	květen p)	únor až duben p)	leden až květen p)	červen '07 až květen '08 p)
Průmyslová produkce celkem	98,1	112,2	103,4	107,0	106,6	107,1
těžba nerostných surovin	95,0	103,7	92,4	101,8	100,5	98,3
zpracovatelský průmysl	97,9	113,1	104,1	107,4	107,0	107,6
výroba a rozvod elektřiny, plynu, vody	101,9	102,8	95,0	103,6	102,0	103,1

Poznámka: p) předběžné údaje.

Stavebnictví

	Index (stejné období předchozího roku = 100)					
	březen r)	duben p)	květen p)	únor až duben	leden až květen	červen '07 až květen '08
Stavební výroba (vč. odhadu za malé podniky do 19 zaměstnanců)						
běžné ceny	105,2	106,9	101,5	108,9	106,5	105,7
stále ceny (= průměrné ceny roku 2000)	100,5	102,0	97,1	104,0	101,8	101,6
Stavební výroba - údaje za podniky s 20 a více zaměstnanci						
běžné ceny	104,7	106,3	101,0	108,5	105,9	105,2
stále ceny (= průměrné ceny roku 2000)	100,1	101,6	96,8	103,7	101,4	101,4

Poznámka: p) předběžný údaj; r) revidovaný údaj.

Indexy cen dovozu a vývozu zboží v ČR

	Předchozí měsíc = 100	Stejné období předchozího roku = 100			Průměr roku 2005 = 100
		březen	duben	květen	
Index dovozních cen	102,0	96,1	95,8	96,7	96,9
Index vývozních cen	100,3	94,7	95,0	94,6	95,6

Zahraniční obchod v jednotlivých měsících (v mil. Kč FOB/CIF,*) běžné ceny)

období roku 2008	vývoz	dovoz	bilance	Index (stejně období předchozího roku = 100)	
				vývoz	dovoz
leden	211 242	200 173	11 069	111,7	111,6
únor	217 355	203 152	14 203	111,9	112,9
březen	207 772	200 021	7 752	95,1	98,2
<i>leden až březen</i>	<i>636 370</i>	<i>603 345</i>	<i>33 025</i>	<i>105,7</i>	<i>107,2</i>
duben	222 031	213 754	8 278	112,6	111,1
květen	205 178	195 961	9 217	100,0	98,0
červen					
<i>duben až červen</i>					
červenec					
srpen					
září					
<i>červenec až září</i>					
říjen					
listopad					
prosinec					
<i>říjen až prosinec</i>					
<i>leden až květen</i>	<i>1 063 580</i>	<i>1 013 060</i>	<i>50 519</i>	<i>105,9</i>	<i>106,1</i>

*) FOB a CIF jsou mezinárodní doložky Incoterms 2000, jejichž volba má vliv na vykazovanou výši hodnoty zahraničního obchodu. FOB stanoví, že náklady a rizika přicházejí na kupujícího v okamžiku naložení zboží v ujednaném přístavu. Prodávající hradí veškeré náklady na zboží až do jeho dosažení paluby lodi. CIF stanoví takový vztah mezi prodávajícím a kupujícím, kdy povinností prodávajícího je zajistit osvědčení o původu zboží, povolení k vývozu zboží a také zaplatit námořní přepravu. Za rizika se zbožím spojená ručí až do doby, než je zboží naloženo v ujednaném přístavu. Prodávající musí také zajistit převoditelnou námořní pojistku proti nebezpečím námořní dopravy.

Metodická poznámka

Hrubý domácí produkt (HDP) - klíčový ukazatel vývoje ekonomiky. Představuje souhrn hodnot přidaných zpracování ve všech odvětvích v činnostech považovaných v systému národního účetnictví za produktivní (tj. včetně služeb tržní i netržní povahy). Aby byl vyloučen vliv změn cen, je vyjádřen ve stálých cenách (průměrné ceny roku 1995).

Růst (pokles) HDP ve stálých cenách charakterizuje o kolik % reálně stoupl (klesl) hrubý domácí produkt ve sledovaném čtvrtletí roku proti stejnému období roku předchozího.

Nezaměstnanost - jedná se o tzv. **míru evidované nezaměstnanosti**. Zdrojem dat o počtech neumístěných uchazečů o zaměstnání evidovaných na úřadech práce je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. Míra nezaměstnanosti je počítána jako podíl (v %), kde v čitateli zlomku je počet evidovaných neumístěných uchazečů o zaměstnání a ve jmenovateli celkový počet zaměstnaných z výběrových šetření pracovních sil (klouzavý roční průměr) plus počet evidovaných neumístěných uchazečů o zaměstnání registrovaných na úřadech práce (klouzavý roční průměr). Do počtu zaměstnaných se nezapočítávají ženy na další mateřské dovolené.

Průměrná měsíční nominální mzda jednoho zaměstnance zahrnuje všechny pracovní příjmy (základní mzdy, osobní příplatky a ohodnocení, prémie a odměny, podíly na hospodářských výsledcích a náhrady mzdy), které byly zúčtovány zaměstnancům evidenčního počtu podle příslušných platových a mzdových předpisů (jde o hrubou mzdu v Kč na fyzickou osobu). Tato průměrná hrubá nominální mzda je uvedena za ekonomické subjekty s 20 a více zaměstnanci podnikatelské sféry (v peněžnictví a pojišťovnictví bez ohledu na počet zaměstnanců) a ve všech organizacích nepodnikatelské sféry.

Růst (pokles) průměrné nominální mzdy vyjadřuje o kolik % se zvýšila (poklesla) tato mzda v daném čtvrtletí v porovnání se stejným obdobím předchozího roku.

Inflace je obecně definována jako růst cenové hladiny, tj. charakterizuje míru znehodnocování měny v přesně vymezeném časovém období. Míra inflace je měřena pomocí přírůstku indexu spotřebitelských cen.

Uváděná míra inflace (přesněji průměrná míra inflace) vyjadřuje procentní změnu průměrné cenové hladiny za dvanáct posledních měsíců proti průměrné cenové hladině dvanácti předchozích měsíců. Tyto tzv. klouzavé průměry jsou počítány z bazických indexů spotřebitelských cen s cenovým základem prosinec 1999 = 100. Vyjadřují tendenci vývoje cenové hladiny oproštěnou od sezónních vlivů.

Vývoj **spotřebitelských cen (životních nákladů)** se sleduje na spotřebních koších založených na souboru vybraných druhů zboží a služeb placených obyvatelstvem. Za cenové reprezentanty byly vybrány takové výrobky a služby, které se významně podílejí

na vydáních obyvatelstva a svým rozsahem pokrývají celou sféru spotřeby. Celkový počet reprezentantů je v současné době 775. Jejich soubor je postupně agregován až do dvanácti hlavních oddílů spotřebního koše, a to formou váženého aritmetického průměru individuálních cenových indexů. Váhy ve spotřebních koších byly pro výpočet indexů spotřebitelských cen (životních nákladů) stanoveny na základě struktury výdajů domácností podle výsledků statistiky rodinných účtů v roce 1999.

Výpočet bazických indexů spotřebitelských cen (životních nákladů) je prováděn podle Laspeyresova vzorce. Základním obdobím pro výpočet cenových indexů je prosinec 1999. Z těchto bazických indexů jsou vypočítávány indexy spotřebitelských cen srovnávající dvě libovolná období.

Průmyslová výroba zahrnuje veškerou produkci průmyslových výrobků podle SKP (standardní klasifikace produkce), oddíly 10-41, měřenou ve fyzických i peněžních jednotkách (oceněnou v základních běžných cenách) a počítanou metodou "hrubého obratu". Zahrnuje tudíž i produkci výrobků spotřebovanou uvnitř podniku. Průmyslová výroba dále zahrnuje i produkci průmyslových služeb (práce ve mzdě, opravy, úpravy, montáže, instalace strojů a zařízení a ostatní práce průmyslové povahy) vymezených platnou nomenklaturou.

Růst (pokles) průmyslové výroby charakterizuje IPP (index průmyslové produkce) vycházející z výpočtu měsíčního bazického IPP, od kterého jsou odvozeny měsíční a kumulativní meziroční IPP.

Stavební výroba zahrnuje stavební práce prováděné podniky s převažující stavební činností. Patří sem podniky s 20 a více zaměstnanci, za které se údaje zjišťují výkazy, a podniky do 19 zaměstnanců včetně, za které se provádí odhad stavebních prací. Hodnota stavebních prací je přepočtena do stálých cen (rok 1994=100 %).

Růst (pokles) stavební výroby udává o kolik % stoupl (klesl) v daném měsíci objem stavební výroby ve stálých cenách v porovnání se stejným obdobím předchozího roku.

Vývoz vyjadřuje hodnotu odeslaného zboží do zahraničí, které přestoupilo státní hranici za účelem jeho trvalého nebo dočasného ponechání v zahraničí. Celkový vývoz se tak skládá z odeslání do států EU a vývozu do třetích zemí.

Růst (pokles) vývozu udává o kolik % vzrostla (klesla) v daném období v porovnání se stejným obdobím předchozího roku hodnota vývozu v běžných cenách.

Dovoz vyjadřuje hodnotu zboží přijatého ze zahraničí, které přestoupilo státní hranici za účelem jeho trvalého nebo dočasného ponechání v tuzemsku. Celkový dovoz se tak skládá z přijetí ze států EU a dovozu ze třetích zemí.

Růst (pokles) dovozu udává o kolik % vzrostla (klesla) v daném období v porovnání se stejným obdobím předchozího roku hodnota dovozu v běžných cenách.